

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évi nyolczvan 3 ft. o. 6.

Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

A „nyilittér” cikkei sora után 30 kr. előfizetés mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Könyvtára, STEIN J. könyvkereskedése.

K. KÖZLÖNY

előfizetési ára:

augustus—september (2 hó) 2 ft.
augustus—december (5 hó) 5 ft.

Tisztelt előfizetőink az előfizetési pénzeket kiadónk STEIN JÁNOSHOZ (bel-középutca Stein könyvkereskedése) méltóztatásnak beküldeni, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Kolozsvár, július 28. 1866.

(D.) Még a halottak tizezeinek földi maradványaitól büszkődött a lég s járványos nyavalyák vették üldözőbe az élők azon részét is, kik a kartácsok és gyűti-puskák gyilkoló pusztítása által kevésbé vannak fenyegetve, míg másfelől a béke lenge szellői lengedeznek.

Mint a mákonnyal néhány órára elaltatják a nehéz sebekben kinlódónak metsző fájdalmát, úgy altatják a felzavart emberiséget a békeremények.

Egész világ békéért eseng, csak a bécsi „Kamerad” katonai partja szomjuhozza még a vért, önértéssel hivatkozván Austria 1850-ki dicső napjaira.

A polgárság pedig és a népek megdöbbennek ez ominosus hivatkozásra, mely Schwarzenberg és Bach azon szomorú korszakát idézi fel, a mely kezdetét képezi az austriai birodalom mostani szomorú hanyatlásának.

Nem, nem az 1850-ki élők és halottak árnyainak visszaidézésében fekszik Austria még megtartható ereje, nem az absolut hatalom tarthatja össze ezen szövetszertett területet, hisz a hatalmas Európa támadta meg és törte össze, a dal, mely Radeckyról szólott, hogy „a te táborodban van Ausztria,” régi dal már, régi dicsőségről.

Leleskedett és erős volt most is azon tábor, negyven vagy talán nyolczvan ezer ember nem dicstelenül halt el a sadowai véres csatán; de bár mekkora volt a hős elszántság s önfeláldozás, elhalt az s a birodalom oly szép hadserege, minővel talán ekkorig soha sem bírt, csaknem egy harmad részben elveszett, azon nagy tanulságot hagyva hátra, hogy nem pusztán a szuronyok hegyén, hanem a bölcsen kormányzott népek egyetértésében s kimeríthetlen lelkesedésében lelheti fel minden dicsősége és ereje alapforrását.

Nem akarjuk azt mondani, hogy tán Austria népei a dinastia ügyétől elpártoltak vagy az iránt közömbösök lettek volna; de tény az, hogy az önkormányzás nem adatott vissza a népeknek, s így a mostani hadviselésbe a népek közszelleme s tevékenysége igen természetesen befolyást nem gyakorolhatott. Csak két tényező szerepelhetett e nagy válságban: a kormány és a rendes hadsereg.

Igaz, hogy rendes viszonyok után kellett volna háború alatt e két tényezőnél van a főerő, s alkotmányos nemzetek is a nagy válságokban gyakran folyamodtak a diktatúrához; de Austria szerencsétlen kormányrendszere s vesztett csaták által ki volt merítve s a jogaikba visszahelyezett népektől meríthetett volna egyedül új erőforrásokat.

Láttuk örömmel s reménnyel a fejedelmnek ez irányban elkezdett törekvéseit, de azok csak legmagasb óhajások maradtak, e törekvések egy pontja sem mehetett teljesedésbe, midőn a birodalmat egyszerre oly válság rohanta meg, mely annak multját tetemesen felforgatja, s jövőjét csak úgy biztosíthatja, ha e jövőnek, nem a pusztá hatalomban, hanem a népek összetartásában keres és lelhet biztosítékot.

Austria külpolitikájában a rossz belpolitika miatt igen sokat vesz most. Jó belpolitika kell neki, hogy azon nagyszerű áldozatokat, miket a békének kell hoznia, kiépülhesse.

Austria talán nem lesz már azon döntő hatalom, a mi lehetett volna ma, ha 1850-ben a centralisatio veszélyes tana helyett azon történelmi jogokat állította volna vissza, melyek alatt Európára ráerősödött, de ha azon eszméket, melyeket 1848 után félrevetett, újra előveszi; ha a népek historiai jogát s szabadságát — ott, hol ezek léteztek, helyreállítja, s hol ezek nem léteztek, megteremti — lehet újra nagy és hatalmas.

Nézzük a kis Belgiumot, az erő és hatalom oly csekély eszközeivel hova emelkedett alig harmincz év alatt, s nem irigy szemmel nézi-e ma egész világ Albion dicsőségét, hol az alkotmányos szellem által a királyság szabadsága, dicsősége s becsülete összeforrott az egyén szabadságával, dicsőségével s becsületével, s hol a hazáért előbb kész mindenki meghalni, mint megrontani engedni szabadságát s hatalmát.

Mondják, hogy e nagy válságokon okulva, Austria is itt fogja keresni újjászülését, mondják ma s holnap megint megczafolják, hogy a birodalom magva Magyarország a teljes jogfolytonosság alapján, s a hatalom minden utógondolatai nélkül vissza-kapja szabad és kifejezett alkotmányát, s hogy a birodalom minden részei hasonlóan szabad és alkotmányos elvek szerint fognak kormányoztatni.

Adná az ég, hogy e hírek mielőbb megvalósuljanak, mert mi azt hisszük, miképp vége már, hogy magára a hatalom ezen oly sok elemből alakult birodalmat összetarthassa; egyedül a közös szabadság és a népek jobbléte ezen viszonyok közt, mint a minőt más kínálkozó vagy csábító viszonyok közt lelhetnének, ez tarthatja össze a népeket; s a hatalom csak akkor érvényesülhet kellő erejében s méltóságában, ha ő összefoglaló kapcsa lesz a népek alkotmányos szabadságának s írott törvényeinek.

Austria nem lesz talán az, a minek a centralisták álmodtak, kik már Erdélyt is nyilván a német Bund adófizetőjének decretálták reichsrathi szónoklataikban, kik egy nagy német birodalmat láttak élén Austriával, háborút s békét dictálva Európának a frankfurti parlamentben, s fenyegetve magyarokkal s lengyelekkel minden ellenségeiket; de Austria lehet virágzó, dicső s boldog nagyhatalom, fentartva Magyarországgal a practica sanctio alapult szövetségi közösséget. Meg voltak Európában mind azon népek, kik most itt élnek és uralkodnak, meg voltak akkor, midőn Nagy Lajos vagy Mátyás király az egyedüli magyar királyság fevállain Európában főtekinélyre emelkedtek, fejedelmünk pedig a köntendő béke után is bírt fogja nemcsak e nagy és szép királyságot, de igen még akkora örökös tartományait, és így bírja hatalmának s nagyságának régi alapjait, s bár 19 évből egy nagy tanulságot, azt t. i. minő azon politika, a melyet követnie nem kell többé soha, s a mely a birodalmat oly gyorsan, oly hanyatlomlók lökte a mostani válságba.

Béke lesz vagy a háború újabb viharai következnek, a trónnak teljes biztonsággal kell a népekre támaszkodnia s határozott intézkedésekkel biztosítani arról a népeket és országokat, hogy szabadelvű, határozott s az ős jogokat a népeknek a történelmen alapult igényeit és közvéleményét méltó politika váltja fel a hosszús és ily sok veszélyt okozott kísérleteket.

Ha béke lesz, a népek összehordják szellemi és anyagi kincseiket a rombolások kiegészítésére; ha háború lesz, ott fognak lenni az oly haza védelmére, melyet joggal s önértéssel mondhatnak mogokának.

Ugy látszik, hogy Austria ezen újabb hivatásáról a kormánykörökben is gondolkodnak.

A „Debate”, mely a kormányhoz közel áll, úgy nyilatkozik, hogy mihelyt béke lesz, a kormány kénytelen lesz haladéktalanul a belső regeneratiohoz látni, mert csak a teljes bizalom politikája állíthatja helyre Austriát, sőt teheti hatalmasabbá mint volt. A megoldás művéhez való visszatérés követeli a magyar országgyűlés összehívását, hogy az a Deák-féle munkát azonnal vegye discussio alá, s a magyar minisztérium kinevezését, hogy az országgyűlés irányában egy biztos kormány legyen, mely a vitakozást helyes irányba terelje, és a Lajthán innen szintén egy országgyűlés összehívását, hogy a magyar resultatum minden idővesztés nélkül közös tárgyalás alá vétesse. A „Hirnöcker” azon követelése, hogy a minisztérium kinevezését az 1848-ki törvények revisiojának kell megelőzni, elévült. Ezen érv helyes volt Deáknak a közönségekbeni munkálata előtt, ma ezen munkálata a kormány csak megelőzéssel felelhet, és e kötelesség alól annál kevésbé vonhatja ki magát, mert annak abnormitását, hogy egy alkotmányos országgyűlésen nincs látható kormány, annak kellemetlenségét, hogy ily hosszas időre ható tanácskozásoknál a kormány érdekeinek védelme az ellenzékre van bízva, lehetlen tovább fentartani, midőn egyszerűen ezen munkát kívánatos módon befejezni csak úgy lehet, ha a kormány a vitakozásokba közvetlenül részt vehet. Erre pedig ministerium kell.

Igy ír a „Debate”, hogy mennyiben képviseli ezen elméletében a kormány nézeteit, azt nem tudjuk, úgy azt sem határozhatjuk meg, hogy a foederalisták hőseinek Rieger és Palaczkinak legújabb fellejtése ezen nézetek fejlesztésével mennyi részben áll összhangzásban. Itt csak meg akartuk említeni, miképp kormánykörökben kezdik ott látni a gyógyszer, hol mi láttuk évek óta, s látjuk ma is.

Pest, jul. 26-kán, 1866.

Néhány sort küldök addig is, míg elhatározott eseményekről tudósíthatom.

A pozsonyi csata teljes vereséggé női ki magát részünkre, ha felőrával később jön a fegyverszünet. Jelenleg a poroszok Pozsonytól az első állomásnál vannak, hová a pozsonyiak szélire járnak. Az első tábor 5000 ember, melyet a legszívesebben s a legnagyobb udvariassággal mutatnak meg minden magyar embernek. Ez az 5000 ember mintegy mutatványul van kiállítva a magyarok részére, mert a derék had többi részébe senkit sem bocsátanak, s fedezve vannak az erdő által.

Egész bizonyossággal irhatom, hogy az osztrák hadsereg Pozsonyt kész házról házra védelmezni. Ez irányban meg is tették már az előkészületeket. A pozsonyiak folyamodtak ezzel szembe a Felső- és alsó-őrségek Pozsonyt nyit városnak. Pozsony megtartása — ha tartós fegyverszünet s béke nem lesz — az osztrák hadsereg névére valódi életkérdés, mert ha a poroszok az ugynevezett Schloszberget elfoglalják, fedezve van a Dunán átkelések.

Érdekes tudni, hogy a fegyverszünet után napon egy porosz tábornok négy mérnökari tiszttel engedélyt kért Pozsonyba mehetni, — az engedélyt Thun nem tagadta meg. A tábornok a város legnagyobb meglepetésére be is ment tiszteivel, ő személyesen felkereste Thunt s másfél óráig beszélgetett vele. Ez csupán udvarias látogatás volt, melyet a fegyverszünet mindig megenged. A mig azonban a porosz tábornok elfoglalta Thunt (?) a beszéd, az alatt a mérnöktisztek rajzokat hevenyestek a város utcáin, szélességük s fekvésükéről, — összevázolták a térképeket, s mire a tábornok hitte, hogy emberei elvégezték dolgukat, ő is bucsut vett s szépen eltávoztak. Ez tény, melyért jót állhatok.

Deák Ferencznel bazaarkezte után Sz. Lászlón érkezett volt, — ott volt Andrássy is többekkel. Az országgyűlés általános vélemény szerint november vagy decemberbe fog egybehivatni, még azon esetben is, ha a minisztérium meglebbe. A tisztek közül sokan vannak Pesten, úgy látszik, megtudni a Szent-Lászlón történeteket. A minisztériumról egy csomó combinatio van, minden párt a maga szájára izére rendezi. Erről jövő levelemben.

Ma több tigrissel volt alkalmam ebédelni, — Ghiczey K. szomszédságában kaptam helyet (igen kedves ember!). Ő Komárommegyéből jött ma, úgy látszik, értekezni a sz. lászlói confereentiával szemben. A tigrisek partja nagyon szaporodik...

Szeretném megnézni Pozsony mellett a burkust táborn, — majd meglátom. —

Sok mindent irhatnék még, de elfogyott tollamból már a tinta.

Isten önnel is — de velem is!

Nagy Gábor.

Pozsony, július 27. 1866.

Az ötnapi fegyverszünet ideje ma déli 12 órakor lejár, itt általánosan hitték, hogy ha béke nem is jöhet ez idő alatt létre, de a fegyverszünet meg hosszabbíthatik, a mai események azonban mást igazolnak: a katonai őrhelyen már polgár-őrség áll. Pozsonyt annyiban nyit városnak tekintik, hogy az ágyukat csak átellenében állítják fel s ezért a Dunasoron levő házak jövője kétes. A fegyverszünet meghosszabbításáról még semmi hír, a po-

roszokat esteire vagy holnapra várják; — csak igazán lehet még azon porosz katonának, ki azt mondotta a töle kérdezősködő pozsonyi lakosnak, hogy „pén- teken halat akarunk enni Pozsonyban.” Benedek tábornagy főhadiszállása tegnap és tegnapelőtt itt volt. (A mint tudva van, a fegyverszünet megkötött.)

A magyar ügyben.

Az „Id. Tanja” írja: Midőn pár nap előtt egy centralista bécsi lap mintegy kárörömmel kiáltott fel, hogy Deák Ferencz ezuttal is hiába fáradozott fel Bécsbe, mi egy szóra sem méltattuk amaz ildomtalan gunyolódást; mert nem tehetjük fel, hogy a Felső, midőn oly ritka s nagy embert, mint Deák Ferencz, a trón elé szőlít: ez unneplyes tény nem maradhat minden benyomás nélkül a legjobb szándoku fejedelmnél.

Deák nyíltan s őszintén felelt minden kérdésre, úgy hogy a korona meglehetősen tisztába jöhetett aziránt, hogy a béke megkötése után mit és milyen uton lehet elérni Magyarországon.

Nem hiányzanak jelek arra nézve, hogy Deák és Andrássy Gyula gróf urnak a Felsőgénéltörtént kihallgatása fontos dolgok kezdeménye vala.

Andrássy Gyula gróf, az alsóház másodolnőke, ki kétszer volt a Felsőgénélt audientján, és pedig a második audientján több órán át — pár nap előtt gróf Károlyi György koronaőr a nmlgával együtt Pusztá-Sz.-Lászlóra, Deák Ferenczhez utazott.

Ezen látogatás tárgyában s általában a magyar kérdés nézve egy, jól értesülési szokott bécsi lapban ezt olvassuk:

„A kormányfő Deák elutazása után is többször értekeztek Andrássy gróffal; azért a politikai conjecturák emberei a birhadt alternatívát: „Minisztérium vagy béke,” akkép fordítják meg, hogy a béke hozza meg a minisztériumot. . . Andrássy grófnak Deák Ferenczhez való utjában annak jelét látják sokan, hogy a kormány hajlandó engedni, s hogy Andrássy Deák elutazása után oly ígéreket nyert, melyek szükségesek tettek, hogy a azok teljesítése esetére kikérje előre is Deák tanácsát. Az optimisták azt hiszik, hogy a kormány hajlandó leendő a kiegyenlítést a közönségi 15-ös bizottság (Deáktól eredő) javaslata alapján létesíteni és az ország jogos kívánatait teljesíteni. A ki Deáktól és a 15-ös albizottság munkálata fölötti nézeteit ismeri, meg lehet győződve, hogy ő a kiegyenlítés ezen alapjából egy betűt sem fog engedni, hogy ő az engedmények körül a lehetőség határáig ment s loyaltitását teljes mértékben bebizonyította. De valamint képes volna ama javaslatot bármely zajongó minoritás vagy akár majoritás ellenében védeni: úgy nem engedne abból semmit is lealkudni.

Midőn a t. olvasó kedvéért, hogy minden irányban tájékozva lehessen, megismertettük, az idézett bécsi lapnak magyar tollból folyt fennebbi közleményét, a közönségi 67-es bizottság 15-ös albizottságának Deák Ferencztől eredő javaslatának újabb nyugodt átolvasását és tanulmányozását annál is inkább ajánlhatjuk, mivel a lehető hamar ismét egybehívandó országgyűlésen csak ez a fonal fog újra felvétetni és alapul szolgálni a korona és nemzet közti kiegyezkedésre.

A bécsi községtanács egy érdekes üléséről.

Ez utóbbi napokban a bécsi lakosság közt nagy levertség uralkodott azon válasz folytán, mely feliratukra a Felsőge adott. A polgármester előadása a keddi községtanács-ülésben híven tükrözi vissza az ügy egész menetét. — A terem zsúfolva volt, midőn dr. Zelinka 5 1/2 órakor belépett és a következő beszédet tartotta:

„Uram! Önök meghagyása szerint tegnap (hétfőn) a két polgármester-helyettes kíséretében a császár a Felsőgénélt átnyújtottam önök feliratát. Ő Felsőge azt elfogadta s körülbelül a következő választ adta:

„Ő Felsőge elismeri a loyaltitás kifejezését, csak hogy a szavaknak tettek is felelnének meg; ő Felsőge a mostani viszonyok közt eltekint attól, hogy ezen felirat átadása nem a községtanács működési köréhez tartozik. Azt csupán a községtanács egyes tagjainak nyilatkozatát tekintti. Ő Felsőge maga is legforróbban óhajta, hogy az alkotmányos tevékenység mielőbb ismét életbe lépessen, de ebben nem csupán Bécs városa, hanem az egész birodalom szükségei tekintetbe vendőek.

Ő Felségének ezen válasza, — mint értettem, a népességben megitt szűz szült; ugy látszik, ő Felsége szavainak azon értelem tulajdonított, mintha ő Felsége népeisége hazaszeretében és áldozatkészségében kételkednék. Kötelességemnek tartottam, ma délután a két polgármester-helyettes ur kíséretében ő Felségétől újra kihallgatást kérni. Ez legkegyelmesebben meg is adott. Hivatkozom a két helyettes urra, mint tanura, hogy ő Felségének a város helyzetéről és megítéléséről szintén igaz és hű értesítést adtam, mint Bécs városa hű polgármesteréhez illik.

Tiszteletteljesen előadtam ő Felségének, hogy Bécs népessége és közéleti állapota nevezetesen az utóbbi időkben minden lehető áldozattal meghozott, mely tökéletes. — Bátoroságot vettem előadni, hogy a forint, melyet most áldozatul hozunk, e nehéz, üzletnélküli időben, bizonyára annyi értékkel bír, mint százak jobb időkben. Előterjesztettem ő Felségének, miszerint a népesség, hogy patriotizmusát bebizonyítsa, áldozatkészséggel nem csak egy ünneptés zászlóval kiállítását vállalta el, hanem különösen a sebesült katonák ápolásában, pénzben, anyagban minden lehető megtett, sőt a mi minden egyébnél több, a sebesülteket házi ápolás alá vette, s bizonyára úgy ápolhatta, mint saját háza gyermekeit. ő Felségének legálázatosabban azt is előterjesztettem, hogy a közéleti állapota e nehéz időkben nem csak kötelességét teljesíti, melyeket nyugodt időkben is teljesíteni köteles, s melyek nyugodt időkben is minden közéleti tevékenységét annyira igénybe veszik, hogy az csak áldozattal s saját türelmével és iparága elhanyagolásával lehetséges. Bátor voltam előadni, hogy a kormány a mostani időkben sokkal nagyobb mérvben veszi igénybe a közéleti tevékenységét; hogy a közéleti invasio esetére az összes vonalak, regie-intézetek, tábori kórházakat kész saját gondviselés alá venni, s senki sem vonakodott magát a nehezebb kötelezettségek alól csak egy pillanatra is kivonni.

Nyíltan kimondtam ő Felségének, hogy: „mint polgármester kötelességemnek ismerem ő Felségének tudtára adni a fájdalmas benyomást, melyet válaszában értelmezése a népességben és közéleti állapota előidézt. Különösen hangsúlyoztam, hogy az én helyzetem más, mint egy hivatalnoké, hogy nem csak kötelességem a polgárság és a legf. uralkodóhoz közt a rokonszeny és lojalitás kötelekét megőrizni, hanem a polgárság iránt is vannak kötelességeim, a kötelességemnek ismerem, miről Isten és Felséged előtt felelősséget vállaltok, hogy Felségedet a nép hangulatáról is értesítem. Nem mulasztottam el Felségedet figyelmeztetni, hogy a mostani politikai viszonyok azok, melyek a népből aggodalmakat keltenek, és ha a várakozás eluere némi áldozatok kicsinyeknek tetszenek, ő Felsége azt a lakosság nyomott viszonyainak kegyeskedjék tulajdonítani.

ő Felsége kegyesen meghallgatott bennünket és ezt válaszolta: „Soha sem kételkedtem és meg vagyok győződve Bécs városa áldozatkészségéről és patriotizmusáról különösen a súlyos időkben, melyek az államra és Bécs lakosságára is nehezültek.”

ő Felsége megengedte, hogy válaszáat önk tudomására hozhassam. A teljesülés bejárása után a közéleti állapota tagjai azonnal bizalmas comité-ülése mentek össze, hogy tanácskozzanak a fölött, mely lépéseket tegyen a közéleti állapota ő Felsége válasza következtében. Számosan a mellett nyilatkoztak, hogy általán a mandatumot le kell tenni. Végül mégis abban egyeztek meg, hogy ily ünfelozlatás egyrézről a gyengeség nyilvánításánál tünnek fel, másrésről is válságos órákban, ily lemondásnak hátrányos következményei lehetnének; elhatározottak tehát, hogy a közéleti állapota legyen kitartó jelenleg kétszeresen nehéz állásában, de egyuttal nyilatkozatot adjon, melyben további megmaradása, álláspontja és indokai előadassanak. Ezen nyilatkozat elkészítésére bizottmány neveztetett ki, melynek tagjai: dr. Hoffer, Stendel, dr. Berger, dr. Kuranda, dr. Nevald, dr. Billing és Klemm.

Hadi krónika.

Északi harctér.

Mint az utólagosan érkezett tudósításokból kitűnik a pozsonyi csata, ha véletlenül a fegyverszünet közbe nem lép, igen komoly jellemet öltött volna. Egész bizonyossággal meghatározni nem lehet, hogy mennyi haderő vehetett részt egy-egy részről az ütközetben. Az előttünk fekvő hadi tudósítások csupán annyit mondanak, hogy a poroszok itt is tulnyomó erővel voltak. Csak az osztrák katonaság vitézségének lehet tulajdonítani, hogy a poroszok be nem nyomultak Pozsonyba. A poroszok pénteken Dürnkut-on át Malaczkaba érkeztek és Stomfán át igyekeztek Pozsonyba elérni. Vasárnap reggel 6 és 7 óra között a városban ágyudörgést lehetett hallani, mely fél 11 órakor rögtön elnémult. „Mi — beszél az új „Fremdenblatt“ pozsonyi levelezője — a hegyekre mentünk, és a zerge-hegy aljáról, Pozsony közvetlen közelében, távcsöveink segítségével egész tisztán kivettük a csata folyamatát. Csapatok vitézül harcoltak, a bal- és jobb szárnyon előre nyomultak, és mind a két helyen az ellenséget visszavetették. Egyszerre azonban az ellenség a centrumban tulnyomó erővel merült föl —

e perczben a harc félbeszakított: ekkor bozták hirt, hogy a fegyverszünet meg van kötve. A város azonnal más alakot öltött, a csapatok visszavertek a városba, az utcákban és a tereken táboroztak és oly vidámak voltak, mintha csak most kellett volna a csatába menni. A poroszok állása egész a mímalomig ér, tehát közvetlenül a városig. Mig e sorokat írom, poroszok vonulnak át lakáson, már t. i. porosz foglyok, kiket az osztrákok csata közben ejtettek. Résztükről a belga király ezred és vadászok vesztek legtöbbet; a poroszok vesztesége igen nagy.”

A porosz főhadiszállás jelenleg Nikolsburgban, a Thaya folyó balpartján van. Mint az „Ost. D. Post“-nak onnan jelentik, a nikolsburgi zsidóközsége a poroszok 20,000 forint sereget vetettek ki. Porosz lapok kiemelik, hogy a porosz főhadiszállás Nikolsburgban az osztrák külügyminister (Mensdorff gróf) birtokán van.

A „Debatte“ szerint hiteles közlemények megérkeztek azon hirt, hogy Trencsén közelében nagyobb ütközet volt. Az ütközet 19-kén esett, és batározottan az osztrák fegyverek javára ütött ki.

A „Sürgöny“-ben a következő félhivatalos közlönyt olvassuk: A „Debatte“ folyó hó 21-diki esti lapjában közlött azon tudósítást, mintha a poroszok egy csapata a Vág-völgyén Komárom felé nyomulna elő, biztos értesülés következtében teljesen alaptalannak nyilváníthatjuk.

Azon üzenetükről, mely 16-kán Bielitz táján (a sziléziai határon) történt, az „Ost. D. P.“-ot következőleg tudósítják: Junius 16. reggeli 9 óra. Bielitz-Biala irányában erős ágyudörgés hallható. A földnépe menekülni készül. Mig e sorokat írom, az ágyudörgés mindinkább hallhatóvá lesz. Az osztrák csatáról írté, hogy látszik, hogy több ágyunak kell részt venni az ütközetben. — 11 óra délelőtt. Az ágyutűz csillapodni kezd, lázas ingerültségben vágyunk megtudni, hogy mi történt. Szomszédom lóra ül és siet azon irányban, bonnan az ágyudörgés hallatszik. — Délután 2 óra. Bielitzből kirendelt előfogatok éppen most térnek vissza, és egyhangulag beszélnek, hogy Bielitz mellett véres és győzelmes csata volt.

Az osztrákok bátrulról támadták meg a poroszokat és állítólag 2 ágyut foglaltak el tőlük, és sok foglyok ejtettek. — Délután 3 óra. Szomszédom éppen most érkezik vissza és egészen ugyanazt beszéli. A csatában porosz landwehr vett részt; ugyanazon katonák, kik Bielitz-re sereget vetettek. — A „Köln. Ztg.“-ban egy Plesz-ből július 17-ről kelt tudósítás szintén megerősíti, hogy a Bielitz melletti ütközetben az osztrákok részén volt az előny. — Tegnap — mond az idézett tudósítás — az az osztrákok Bielitz felől Dzieditz felé nyomultak előre. Az osztrák csapatok gyalogság, lovaság és tűzérségből állottak. Az előnyomulóknak egy vadászzászlóalj és a 6. landwehr huszár-ezred állotta útját. Heves ütközet fejtett ki, mindkét részen sebesültek. Vadászaiuk igen jól használták fegyvereiket. Az osztrák tűzérség, mint mindig, itt is kitünően lőtt és a Stolberg-féle osztálynak nagy hátrányára szolgált, hogy hasonlóval nem viszonzhatja. A poroszok egészen más hangon szokták győzelmeiket hirdetni.

A „Kamerad“, mely, mint tudjuk, a bécsi katonai körök közlönye és azért szava nagy súlyjal bír, mig a diplomaták és az összes bécsi sajtó majdnem unisono az öt napi fegyverszünetet arra használja fel, hogy a béke helyreállításán dolgozzék, addig a „Kam.“ a háboru mellett igat. A poroszok — mondja a „Kam.“ — a sziléziai szákmányon nőttek nagyra; most is csak a mi vértünkön akarják magukat bizlalni, és a gondolkodásmódjukat nem fogják soha megváltoztatni. Ha sikerül nekik most bennünket megrabolni, akkor — természetesen erre az emésztési idő fog következni; de csak addig, mig a poroszoknak az étvágyuk ujabbán meg nem jő. A „Kamerad“ azért azt hiszi, hogy ily ellenséggel lehet ideiglenes fegyverszünetet kötni, de végleges békét csak akkor, ha a szó teljes értelmében le vannak győzve.

— Bécsből július 27-ről távirják: Jól értesült forrásból a békeföltételekről következőleg értesülünk: Austria kilép a Bundból. Austria Poroszországgal részre nem ad semmi területi részt, de 20 millió tallér hadiköltséget. A porosz határ a Majnavonalig fog terjedni. Szászország integritása megőriztetik. A többi szövetségi tagok külön egyezkednek. Használóan külön egyezkedik Austria Olaszországgal. A poroszok kivonulnak Alsó-Austria és Magyarországából, Cseh- és Morvaországából pedig akkor, ha a 20 millió tallér hadiköltség kifizetett.

Nyugati harctér.

Mai híreink csaknem egészen a következő közlésekre szorítkoznak:

Pilsen, július 22. A Plauenen átvonuló, s a bajor határokat ma több helyen átélő ellenséges csapatok az északnémeti hadjuttalékhöz tartóznak. Délelőtt 10 órától kezdve Hoffal el van szakítva a távirati összeköttetés. — Reichenbachon csapatok vonulnak keresztül. Plauenben és Oelsnitzban nincs ellenség. Nem látszik, hogy a Reichenbach-egeri vaspályát használhatóvá szándékozzanak tenni. — A távirat oszlopoi Plauen közvetlen közelében és Velenitz felé ki vannak vágva. Az éjjel két porosz huszár átszúrt Berannál a folyón, és körülvolagolt a várost. Nem látták, mikor mentek vissza.

Egy aschi táveürgöny hozzá teszi, hogy a Reichenbachon és Plauenen átvonuló csapatok nagyrészt mecklenburgiak, s irányuk Bajorország.

Frankfurt, jul. 23. Manteuffel tábornok, az előkelők minden erőfeszítése dacára nem tágit azon követelésén, hogy a város estig 52 millió frank sereget fizessen le. Megfélemlítés végett 24 ágyut szegeztek ki a Möhlbergen, mely a város felett uralg. Mostanig még vonakodik a város. Számos család menekült. A raktárak és a bürze bezárva.

Az egész tudósítás oly mesésen hangzik, hogy jó lesz azt tartózkodással fogadnunk.

A „Leipziger Ztg.“ jul. 20-ról következő hivatalos értesítést hoz: A mecklenburgi nhg július 18-kán, mint azon tartalék hadosztály parancsnoka, mely a nagyhercegi hadjuttalékból áll, és 176 tisztet, 5377 katonát és 1437 lovat számít, bevonult Lipésbe, és itt porosz gárda és egyéb landwehr zászlóaljakra vár. Az eddigi porosz helyőrség a Lipse körül fekvő helységekben van elhelyezve. Még nincs tudva e csapatok és a ma Zwickauban bevonult poroszok rendeltetése; nem valószínű, hogy Falkenstein frankfuri csapataihoz fognak csatlakozni.

Ugyan-e lap július 21-ről jelenti, hogy a tartalék hadosztály július 20-kán kiindult az említett állomásokról, még pedig a 4 dik porosz gárda ezred Borna és Alterburg felé.

Déli harctér.

A lissai győzelem babéraitban vezérek és a jobbára dalmát köztengeresek egyaránt osztoznak. Tegnap említettük volt már Zára városának távirati feliratát, melyben Dalmátia fővárosa büszkén fel-említi fiainak vitézségét és egyuttal kijelenti a birodalomhoz hű ragaszkodását.

ő Felsége erre szintén távirati uton, s pedig olasz nyelven így válaszolt:

Zára városának hazafias nyilatkozatáért legszívélyesebb köszönetemet. Császártok és az egész birodalom büszkén tekint a hű dalmáták hős feláldozására. Soha sem támadhatna bennem az a gondolat, hogy ily becses tagot az osztrák népesáldtól elválni engedjek. Hűségetek szeretetükről feloldhatlanná tesszik e kapcsat. Isten áldja meg drága Dalmátországot, és erősítsen atyai szándokaim teljesítésében, melylyel bálateljes szívvel nemes lakóinak java iránt viselkedtem.

A „Wiener Ztg.“-ban következő távirati tudósítást olvassuk: Triest, jul. 23. A „Pluto“ Lloyd-gőzös ma Lissából megérkezett. Tiz, a lissai csatában foglyul ejtett nápolyit hozott. Ezek állítják, hogy 15 óráig usztak. A „Ré d'Italia“ legénységéből valók, melynek többi 695 embere mind elment. E foglyok állítása szerint Vacca tengernagy is az elűlyesztett hajón volt. Mondják, hogy e hajó mindjárt a csata kezdetén kapta a halálos lökést, hogy a légherőpített hajó a „Principe Carignano“ volt, hogy a „Palestro“ már megelőző napon jelentékenyen megsebesült, az „Affondatore“ pedig egyik toronyát veszítette és más kárt is szenvedett. A „Novarra“ egy sebesülte beszél, hogy a hajók mind összecsaptak. A „Kaiser“-nek négy ellenséges fregatte neki roham; merész, végerőfeszítéssel végrehajtott fordulat sikerült Petz commodorének magát kiszabadítani. — A miénk csak 20 lépésnyire kezdtek tűzolni. Moll fejét ágyugolyó vitte el. A második golyó Klintet mellén találta. Majdnem hullájára lépve ugyane perczben átvette helyettese a parancsnokságot. A lissai kikötőn észre sem vehető, hogy ott harc dühöngött. A városban felll felállított fedetlen üteg oly jól lőtt a kikötőbe nyomult vészes hajókra, és oly pontosan talált az ágyurekbe, hogy e hajóknak vissza kellett vonulniok. Az ágyutelep falazatán egyetlen ágyugolyó nyoma látszik, maga az üteg legjobb állapotban van.

Pozsonyból jul 24-ről jelentik: Mintán a demarcationalis vonal ki volt jelölve, a poroszok visszahúzódtak Stomfa felé. Midőn még a porosz sereg egy része a Pozsony közvetlen szomszédjában levő mímalom mellett volt, Pozsonyból a közönség igen nagy számmal ment ki a porosz táborba. A poroszok barátságosan fogadták az érkezőket, megmutogatták nekik gyűti-puskáikat és azok kezelési módját. A poroszok sajnálatukat fejezték ki, hogy nem sikerült nekik a fegyverszünet beállta előtt, a „szép városba“, Pozsonyba eljuthatni.

Azon haderőt, mely jelenleg Pozsony, Nyitra- és Trencsénmegyékben magyarföldön áll, 70 ezerre teszik; de nem érve azon számgúldó csapatokat, melyek már régebben Sziléziából átsaptak, a Beskid hegyeken, Magyarország területére és jelenleg a Vág-völgy felső részében állanak. Porosz foglyok beszélik, hogy a Porosz király legközelebbi szándéka, főhadiszállását Pozsonyban felülni és onnan a magyar nemzethez proclamatiót intézni.

Páris, jul. 25. Az esti „Moniteur“ így ír: „A francia kabinet békülékeny fáradozásai egy első eredményre vezettek. A hadfolytató hatalmak beleegyeznek a fegyverszünet megkötésébe s a békealkudozások megnyitására. Már ismerjük azon föltételeket, melyek alatt Franciaország följárla jó szolgálatait. Austria el volt tükélve, Velencét földadni; másrésről Poroszország eléggé jelentékeny előnyöket nyert arra nézve, hogy a bécsi, berlini s florenci udvarok békés érteletére lehessen hivatkozni.

Franciaország saját tanácsainak tekintélyére s a 3 kabinet mérsékeltségére számított, céljának elérése végett. Várakozása nem csalott meg. Fran-

ciaország a barátságos közbenjárónak ugyanezen szerepét őrzendi meg a megnyitandó alkudozásoknál, s befolyását fegyverszünet kibékítési mű könnyítésére használndja föl. Austria nem fájdalmas tétozázás nélkül fogadja el azon béke-alapokat, melyek a németszövetségből kilépését foglalják magukban. Mindemellett is Austria, számos lapok nyilatkozatai szerint, jövőben sokkal szabadabban fejthetendi ki ama roppant segélyforrásokat, miket a birodalom keleti tartományainak legnagyobb része foglal magában. Egyébiránt tudva van, hogy a porosz reform-javaslat a jövőt nyitva hagyja, a Németországba újabb viszonyok előállítására vonatkozólag.

München, jul. 26. Ma Würzburgnál ütközet volt, mely döntő eredmény nélkül maradt.

Bécs, jul. 27. A „Wanderer“ közli, hogy prágai városi küldöttek: Branner és Pacher Bécsbe mennek, hogy császár ő Felségének Prága helyzetét előterjeszszék és segélyt kérjenek. A requisitók hasonló magasságban tartanak. A porosz hadsereg egészségi állapota kedvezőtlen; typhus és sebláz pusztítólag lépnek föl.

— Ruméniai levelezőnk utóbbi levelében közölt azon hírt, hogy a fejedelem és porta közti kérdés, még nincs kiegyenlítő, s hogy a fejedelem sokkal inkább el van belső bajaival foglaltva, hogyssem külső kalandos vállalatokra gondoljon, az utóbbi bécsi lapok tudósításai is igazolják. A törökök táborlítéséről, ugy látszik, még nem vettek tudósítást.

Triest, jul. 28. Anconába tegnap 4 szállítóhajó, 5 csavargőzös, 10 páncélos fregatte, 8 fregatte és 4 ágyunaszád érkezett. Persano a lakosság fenyegetésétől tartva, nem mer kiszállni.

Carlsruhe, jul. 28. Edelsheim külügyminister helyébe Freidorf nevezett ki.

Bukurest, jul. 28. Rosetti kultuszminister elbocsáttatott; Hohenzollern Károly legközelebb a portától függetlenségét szándékozik kijelenteni.

Florenz, jul. 28. Az olasz lapok megerősítik, hogy a fegyverszüneti tárgyalások Olaszország méltósága és érdekéi tekintettel kedvező eredménnyel folynak. A francia kormány, hir szerint, a velencei nép jogát elismeri, sőt ennek sorára döntő befolyást is kíván gyakorolni. A békealkudozások kizárólag Olaszország, Austria és Poroszország között folynak.

Páris, jul. 28. Pfordten Bajorország és a déli államok nevében a fegyverszüneti egyezményt aláírta.

München, július 28. Tegnap a poroszok Würzburgnál visszavertek, mely alkalommal 16 löveget vesztek. Varnbüler Münchenen át Bécsbe utazott.

Levelezés.

Iszteregits, (Bukovina) július 20.

Tünkre el van szegényedve nemcsak az egész bukovinai herczegség, de főképpen az itt letelepedett elzárkózott magyarok, az Erdély- és Magyarországról 1861-ben kiköltözött k. k. Bezirka-beamterek majd mind Bukovinában vannak elhelyeztetve, s ezek egészen kiszorolják a szegény elhagyott bukovinai magyarokat. A bukovinai nép mindig gabonával bővelkedett, nem tudta, mi az éhség, és egy egy évről a másikra tengődött; de most reá jött az Isten ostora, rimádkodnak, sirnak, éheznek, sok helyeken nemcsak a Hungertypus, de még a cholera is kiütött, Storozynetz kerületben meghaltak 200-an és a fővárosban Csernoviczban 800-an. Most azonban már árpát és rozst kezdtek aratni, s így az inség szűnik. Bukovinában nagyon kővér idők járnak, mindenfelé a gabona gyönyörű szép és bő áldást lehet reményleni, széna felette sok, csak az a baj, hogy a földnek majd harmada vetetlen maradt, és hogy a bukovinai nép kukorica nélkül nem tud élni. A gabonának ára: kukorica 13 frt, búza 10 frt, rozs 9 frt, árpa 8 frt, zab 4 frt o. é.

Tisztelt szerkesztő ur! Fogadja szívesen a szegény elhagyott, szenvedő szükülködő bukovinai magyarok nevében a legmélyebb köszönetet a kegyes adományért, mely július hó 12-kén 128 ft 10 kr o. é. kezembe küldetett.

En minden krajzárról, mely kezembe jön, egész Erdély és Magyarország előtt számolok. Egyelőre a következő kimutatást kérem közzététetni.

23. szám július 12-én kezembe kaptam nmsgu Fogarasi Mihály erdélyi római kath. püspök ur gyűjteményeit e következőkérd kerületekből: a) a kézdi-szentléleki plebániából 5 frt, b) a polyáni 2 frt 51 kr, c) a szász régi 12 frt, d) a köröspataki 1 frt, e) a csikmadarasi 3 frt, f) a lemhenyi 6 frt 40 kr, g) a diitói 4 frt 5 kr, h) a gyergyóremetei 4 frt 4 kr, i) a szárhegyi 5 frt, k) a csomafalvi 2 frt 61 kr, l) az újfalvi 2 frt, m) a kilyénfalvi 1 frt, n) a tekerőpataki 2 frt, o) a tölgyesi 6 frt, p) a belafalvi fiók plebániából 1 frt 16 kr. Összesen 57 frt 77 kr o. é.

Nagyméltóságú Fogarasi Mihály erdélyi püspök ur gyűjteményéből július 15-én Hadikfalván kiosztottam a következőkérdnek: 1) Ambarus Anna 1 frt, 2) Jakab Katalin 1 frt, 3) Tréfás Anna 1 frt, 4) Betze Apolló 1 frt, 5) Illés Klári 1 frt, 6) Venzel Bori 1 frt, 7) Jakab Trézsi 1 frt, 8) Ambarus Rózi 1 frt, 9) Sebestin Rózi 1 frt, 10) Kocsis

Trézsi 1 frt, 11) Szűcs Rózi 1 frt, 12) Kóka Rózi 1 frt, 13) Ambarus Katalin 1 frt, 14) Bíró Klára 1 frt, 15) Sándor Anna 1 frt, 16) Konez Anna 1 frt, 17) Miklós Rózi 1 frt, 18) Bíró Trézsi 1 frt, 19) Foray Katalin 1 frt, 20) Foray Katalin 1 frt, 21) Barabás Trézsi 1 frt, 22) Fazakas Katalin 1 frt, 23) Pozsai Katalin 1 frt, 24) Miklós Anna 1 frt, 25) Kozsán Mari 1 frt, 26) Rác Mari 1 frt, 27) Bogos Ágnes 1 frt, 28) Erős Anna 1 frt, 29) Erős Anna 1 frt, 30) Ambarus Bori 1 frt, 31) Csorbán Anna 1 frt, 32) Csala Zsuzsa 1 frt, 33) Erős Bori 1 frt, 34) Pál Anna 1 frt, 35) Nagy Kata 1 frt, 36) Lakatos Kata 1 frt, 37) Szűcs Anna 1 frt, 38) Ambarus Erzsébet 1 frt, 39) Timár Trézsi 1 frt, 40) Molnár Kata 1 frt. Összesen 40 frt o. ért. 10 forintot oszt. Értékben becsültes Domokos Jós kának, hadikfalvi gazdának, átnyújtottam, hogy Hadikfalván tíz szűkölködő közt ossza el, mert a hadikfalvi lelkész részeges, nyomorult. Hadikfalván elosztván 15-dik júliusban összesen 50 frtot o. ért. 7 frtot 77 krt o. ért. Szűcs Jánosnak, istenségi gazdának kukuriczáért, szalonnáért és vajért, mit a szűkölködők számára vevén, július 15-én kifizettem. 24-dik szám. Július 12-én a „K. Közlöny” h. szerk. t. Halmágyi Sándor ur beküldött 128 frt 10 kr gyűjteményt elosztván az istenségi szűkölködők közt, ugymint: Július 13. és 14-ken 1) beteges Pék János 3 frt, 2) Lovász Antal 4 frt, 3) öz. Tamás Jánosnak 3 frt, 4) Tamás Joákim 2 frt, 5) öz. György Jánosné 5 frt, 6) öz. Lőrincz Ilona 2 frt, 7) Balázs János 2 frt, 8) beteges László Antalnak 6 frt, 9) Molnár István 4 frt, 10) Lovász János 1 frt, 11) Csóka János 2 frt, 12) Czigány Antal 2 frt, 13) beteges Bot Antalnak ismét 6 frt, 14) Hajdu Trézsi öreg Magdolna 1 frt, 15) Nisztoi András 4 frt, 16) Gáspár Ferenc 5 frt, 17) Borbáth Mihály 1 frt 10 krt, 18) Sánta István 5 frt, 19) Lőrincz Pintika 3 frt, 20) Nisztoi János 3 frt, 21) öz. Lovász Györgyné 3 frt, 22) Sipos János 3 frt, 23) öz. beteges Varga Anna 6 frt, 24) Makrai Jóska 4 frt, 25) Tussa István 2 frt, 26) Makrai András 1 frt, 27) Bartis Józsi 2 frt, 28) öz. Nagy Bori 1 frt, 29) öz. László Éva 2 frt, 30) János István 7 frt. Összesen 94 frt 10 kr. o. ért. Július 15-én Szűcs Jánosnak, istenségi gazdának, kukuriczáért szalonnáért és vajért, mit a szűkölködők számára vevén, kifizettem 34 frtot és becsültem még neki 83 frt 40 krral o. é.

A bukovinai szegény szűkölködő magyarok számára begyűltendő minden krajczár az istenségi helységében is könnybe van beírva, hasonlóképpen a kiadás is. A kegyes adományokért az elszakadt szűkölködő bukovinai magyarok nevében mély köszönetet mondok a kegyes erdélyi jöltyöknek. A Mindenható áldását kívánom mindnyájuknak, különb tisztelettel vagyok legalázatosabb szolgálja

Druzbácsky Bonaventura,
istenségi lelkész.

II. Várhely, július 23. 1866

Vidéünk a soká tartó szárazság által rég sujtatik. Őszvetéseink idő előtt készülték el nem nagy meglepédsére a gazda-közönségnek. Tavasz vetéseink nagyon gyarlók, különösen törökbuza majd semmi. Széna féltermés, sarjura semmi kilátás. Így megyünk szembe a minden tekintetben bizonytalan jövővel. A fizetési képesség igen nagyon csökken, s pedig a kilátások úgy mutatkoznak, hogy fizetni igen sokat kell. De ennél még kedvetlenebb tudósítást is írhatok. A szomszéd Szt. Lék nagy helységben kúrtott a kolera, oly erős mérvben, hogy naponta több áldozatot viszen. Nem tudom a hatóság tett-e valami rendelkezést, az orvosokat felhívta-e, hogy valami rendelkezést tegyenek a szegény nép körül, melynek nincs módja, hogy rendesen orvosoltassa magát, pedig arra nagy szükség lenne, mert oly hatalmasról tört elő a baj, hogy a legerősebb és épebb ember 5-6 óra alatt áldozatul esik. Annival szükségesebbnek tartom, hogy a hatóság, gyorsan és erőiesen intézkedjék, minthogy már is fordult elő orvosi keresztyéntelen eljárás a megrémült szegény nép között. Egy orvos ugyanis, még pedig hivatalos B. nevű, a faluban volt egy betegnél s a dultó is jelen volt, ott lőtök alatt egy közel házban hirtelen rosszul lett egy asszony, felhívták az orvost, hogy kötelességből kifolyólag menjen el nézze meg és rendeljen valamit. A nevezett orvos ur pedig feledve hivatalát, melyre eskü kötelezi a szenvedő emberiség iránt, feledve hivatalos kötelességét, azt felelte a hívásra, „hogy nem megyen, míg 2 frtot le nem fizetnek neki.” a szegény embernek nem volt két forintja, az asszonyt másnap eltemették. Azt hiszem az ilyen eljárás nem a hatóság rendeltéből történik. A baj pedig oly nagy, hogy a munkás embert eléri a mezőn, s mire hazaviszik, már halva van, a kit elért, még nem volt eset rá, hogy meglátolta volna, annyival inkább lenne szükséges, hogy a hatóság az idő előtt értesítve orvosokat felhívja, a segédkez-nyújtásra, az ügy megvizsgálására. Nem tudom felterjesztette-e már a felsőleges kir. főkegyelmségekhez, noha már több mint egy hét óta dühög; de azt tudom, hogy óhajtanó lenne, hogy a f. kir. főkegyelmségek erőiesen intézkedjék ezen szomorú ügy körül, s a kór tanulmányozására és megvizsgálására, s ha lehet, enyhítésére, a fővárosból is ahoz értő szakorvosokat küldjen ki.

Társas életünk lenyomott, részint a szomszéd Moldvában a már nálunk is dühögő kolera miatt,

részint a háború s ennek következtében ismét megrendelt sorozás miatt nagyon levert.

A napokban Ludvig Regina zongora és ének-művész egy hangverseny előadást tartott, kicsiny, de válogatott közönség előtt. Igen jeles darabokat énekelt s kísérté saját maga egy újabb szerkezettől zongorával, a melyről óhajtanó lett volna, hogy jobb legyen. Elég szabatosan játszott és dícséretesen énekelt, óhajtanó lett volna, hogy nagyobb közönség méltánylatával találkozhatna.

A mult hóban alakult városi ifjúságunk között „dalárda,” mely sok élvezetet nyújthatna idővel közönségünknek. Vajha az ifjúság, mely beállott a tagok közé s aláírta az alapszabályokat, több erővel, kitartással s a szép iránti fogékonysággal bírna, mint a multban, hol az alakult zenekör s az utána keletkezett műkedvelői társaság, oly korán szállott le sírjába. Vajha ez életrevaló lenne és hosszasan fennmaradna magának az ifjúságnak is érdekében, mert az ének a legszebb zene, mely szívet, lelket kikepez, érzést nemeseit, indulatot szelidít! — Mások többet.

Ojzo.

Cserhalomtáj, jul. 20.

Nem elég, hogy a politikai láthatár oly borult. Borulat vár ránk vidékünk a gazdaság terén is. Roppant szárazság uralkodik. Az aratás lejárt s őszvetéseink elég sikerült termést adtak, habár sok is az üszög a búzában. Bortermésünk is jól bízott. De tavaszvetéseink, különösen malé termésünk, az ezután bekövetkeztető legkedvezőbb esőzések mellett is alig lehet gyenge közepes. Eső nélkül pedig, s ha az eső csak 10 napig késik még, nem lesz semmi termésünk, mert a magát jobb földjeinken kinőtt malé se fog kötni s akkor kész számunkra a nyomor. A szárazság miatt kevés szénánk van. Sarjuról már szó sincs. Méhészetünket a hidegek, utóbb a szárazság tönkre tették. Mind lehall gyümölcstermésünk. Kopár legelőinken állataink csak tengenek, s a hegyek közti helységek roppant vízszükében vannak.

A mult kedden gonosz kezek egy kalangya búzát meggyújtottak a lekenczei határon. Az aszályt látott határon a szél a lángokat egyszerre elkezdte szétyljet csapkodni, s csak hamar 40 kalangya búza lángolt el. És hogy több kár nem történt, a szász lakosság ébersége, életrevalóságának tulajdoníthatni. Egés volt ma egy hete Jádón is, 12 ház égett el. Némelyek a Jád, Rébrison stb. szász, román helységek közti per következményének állítják. Mások az e helységbeli biztosításoknak tulajdonítják a gyakori égeseket. Azt mondják a mostani égetések is mind biztosítva voltak. Irtóznak bárkit is gyanúsítani. De annyi igaz: hogy a fennálló tűnfenyítői rendszer mellett a biztosító egyletek jótékony munkássága a végén is korlátoztá kell hogy váljon, s mindenek előtt szász földön az annyira célszerűtlen építkezési rendszer mellett, midőn minden épület egymás végtiben s a szűk telkeken egymáshoz oly közel építettek, hogy akármely szeglet gyuladása azonnal több gazdák s minden egyes gazda minden épületei elharmadását kell hogy maga után vonja, s hátha e mellett feltehetővé lenne a biztosítás céljávali visszaélés? A vagyonbátorság hiánya a folytonos határlásokban is nyilatkozik, s Beszterczén a pince, gabnás s más záros helyiségek fölverésében, sőt a királynémeti határon a napokban egy t. magyaros polgárt üsszerongálva raboltak ki, s ott egy utas alig tudott ébersége s lovai sebessége által menekülni a rablók kezei közül.

De hogy levélünk ne legyen mindvégig keserű, elmondjuk, hogy a besztercei ref. templom építése gyönyörűlegesen halad előre. Apa-Nagyfaluban pedig e hó elején fényes ünnepélylyel iglattott be az újonnan választott lelkész Péter Antal ur, ki valamint a beiktató esperesi megbízott Csűrös József ur egyiránt megnyerték a díszes válogatott templomi gyűlékezet kiérdemelt elismerését, s mi hiszszük is, hogy az új püspök a nagy Péter vezetése alatt a kis Péterek köziklakká válnak, melyen felépülnek az egyházak, a ref. anyaszent-egyház! A beiktatási ünnepélyt Jakoma követte mlga Katona Elek urnál, hol a püspökért, a fel-lángolt vallásos érzelmű házigazda gondnokért stb. élénk poharak tirttettek. A nép a papi telken ivott áldomást s lejtette vig zene mellett a ropogós magyar táncot

r. l.

Különfélék.

— M. Várhelyi tevékeny tanácsa az újabb sorozás elrendelésével folyamodott kormányzó ő nagyméltóságához, miképp engedtetnék meg a városra eső ujoncz-illetéket toborzás útján kiállítani. Az ő Felsége által e részben a magyar királyságra nézve általánosan kimondott intézkedésből kifolyólag a kérdésre kedvező válasz adatott, s a mint értesültünk a toborzás e hó 23-án vette kezdetét. Az önkénytesek felpénztelt szánt összeg egy része aláírás útján gyűlt össze. Nincs kétségünk, hogy ha megyehatóságaink működnek, a toborzás által szintén ügyes és arra hivatott ujonczokat toboroztatnának össze.

— Pestről a tegnapi napról azon különös értesítést vesszük, hogy Magyarországon is a kivételes állapot ki fogna hirdettetni. E hír ellenkezik az országgyűlés összehívásával, a ministerium ki-nevezésével biztató hírekkel. Majd meglátjuk, melyik hír valószínű?

— (Cholera.) Hogy a cholera országunkban uralkodásával elterjedt sok hamis és nagyított hírekkel tisztába lehessen jönni, rövidcsekén közöl-tetik, a mi hivatalos kútfő után bebizonyult, u. m. egy oláh nemesnő (bojárné) az előpataki fürdőkre való utaztában jelen hó 19-én Kézdi-Vásár-helyett megszállván, a cholera betegségét megkapta, és így pár órai rosszullet után meghalt. Brassóban csakugyan jelen hó 18-án egy katona és egy szabólegény a cholera esvén, sebes rohammal lefolyva, hamar meghaltak; a többi esetek már szelidebbek voltak, mert ez időtől fogva folyó hó 25-éig még 20 eset fordult elő, ezek közül azonban csak 5 halt meg, 5 meggyógyult, a többiek még gyógykezelés alatt voltak. Fogaras városában is jelen hó 20-tól 26-ig 3 choleraeset közül csak egy volt halálos, a más kettő meggyógyult. A Szentléleken dühögő cholera, ugy látszik, még nem jött hivatalos értesítés. Moldo-vában azonban ezen betegség nagyobb mérvben uralkodik, ottan ugyanis e hó első tíz napjaiban Jassi, Román, Baka, Piatra városaiban 1,350 cholera-ba megbetegedettek közül 548 meggyógyult, 694 meghalt és 280 még gyógykezelés alatt maradt.

— Megjelent Heckenast Gusztáv kiadónál a „Háború könyv” című vállalat első füzetét következő érdekes tartalommal; a) Az osztrák-porosz-olasz háboru keletkezésének története P—y A-tól. b) Vázlatok az olasz hadvilágból Szász K. c) Az Elbe vonal hadtani szempontból. d) A hadviselő három hatalom hadereje Deák Farkastól. e) Életképek a háborus országokból Zilahi I. f) Josefstadt, Königrätz és vidék. Bécs megerősítése. Az északi csatár. A gyűltis puska. Olaszországi csatár. Észrevételek az északi hadjáratról. Sebestültek Pesten. Különfélék. Ezen füzethez három térkép van mellékelve, u. m. a porosz-osztrák határtartományok s Szászország színezett térképe, Felső-Olaszország színezett térképe, Közép-Európa s vasut-vonalainak átnézése.

Ezen munka hat füzetben fog megjelenni, s korszerű tartalmánál fogva a mostani hadjárat ismertetésére annál célszerűbben hat, mert a napilapokban ezen mozgásnak a gyorsaság és meg nem alapított ellenkező hírek és kombinációk közlései közt nem adhatók elő azon szemléltető és megalapított felfogással, melyet ily füzetekben, melyet már kitisztított adatokból merítenek, az olvasó felvilágosítására közreadhatni. A füzetek előállítására nemzetünk legjobb írói vannak megnyerve és a vállalat fontosságával vetekedik azon jutányos ár, melyre az előfizetés szabva van. A hat füzet ára ugyanis térképek s mellékletekkel együtt csak három forint, s egy füzet öt vagy 8-adrétl ilyet foglal magában. Bérmentes postai szétküldéssel az előfizetési díj 3 frt 50 kr. Ha egy helyre 10 példány rendeltetik meg, ez esetben a szétküldéssel is a díj 3 frt. Gyűjtőknek 10 példányra egy tisztelet-példány adatik.

— A „P. Lloyd” s a két bécsi „Presse” azon hírét, hogy Rieger és Palaczki Bécsbe hívtak, s a kormány a foederatív rendszert szándékozik behozni a birodalomba, a „Debatte” határozottan megczáfolja. Ha a cseh-párt két feje Bécsbe érkezett, az nem ő Felsége, sem a kormány meghívása folytán történt. A „Debatte” biztosít arról, hogy irányadó körökben, sem a centralisatióna, sem merev dualismusra nem gondolnak. „Ama körök ve zérészméje — ugymond a „Debatte” — a birodalom, és a birodalom-részek érdekei és alapos igényeinek igazságos és méltányos kiegyeztetése.”

— A bécsi hivatalos lap megczáfolja azon hírt, mintha a főhercegek birtokaikat Miksa, mexikói császárra írták volna át.

— A lissai győzelemről fumei lapok nagy elragadtatással írnak. Az „Erzherzog Max”-féle hajó gépezete t. i. az általunk is már több ízben dícsérettel említett fumei stabilimento technicoban készült. A közpudnai gőzhajókat szintén e társulat építi.

— Frankfurt a poroszok kezében nagyon szomorúan néz ki: a bürze be van zárva, az tüzet egészen áll, az 50 millió franknyi contributióból a 70-80 ezer főnyi lakosságra fejenként 500 frank esik, s ez égbekiáltó sarcoklára, nagyon természetes, lehangoltasban tartja a kedélyeket.

— Hogy fogadta dr. Giskra, a híres főcentralista, exreichsrath ur és Brünn polgármestere a poroszokat? Ezt a „Times” levelezője következőleg írja meg: „A Brünni polgármester s a város küldöttei elébe járulván a közeledő porosz előcsapatoknak, mihielyt meglátták a poroszokat, kalapokat kezükbe véve, tömördek fejhajtogatásokkal s legmélyebb tiszteletük nyilvánítása mellett ajánlották magukat a vitéz porosz csapatok parancsnokának. Meggyörnyedt sersvillimussal és színllett udvariassággal hajlottak az előcsapat parancsnokának lába elé. Igérték, hogy mindent megtesznek, a mit kívánnak tőlünk, sőt bűszkeségüknek tartják a porosz hadakat láthatni, s örvendenek, hogy megszabadultak az osztrákoktól. — Ugyanez emberek néhány nap előtt lelkesedéssel fogadták a császári manifestumot. A porosz parancsnok egyszerű udvariassággal mondá el, hogy 8000 emberre kell ebéd és 2500 lóra takarmány. Az öröm és készség minden jeleivel, mintha ez rájuk nézne nagy megtiszteltetés volna, mentek vissza a városi küldöttek a kívánt tárgyak beszerzésére.”

— Mint bécsi lapok írják: Galiciában zsidó-legio van alakulásban, melyet gazdagabb izraeliták alakítanak.

— A bécsi izraelita község elnöke fölhívást kapott, hogy négy önkénytes zászló-alj föllállításáról gondoskodjék. Mint hallani, erre báró Rotschild az államminiszterhez ment volna, hogy ezen rendszabály ellen előterjesztéseket tegyen. Ő excejá azt válaszolta, hogy ez úgy csakugyan elrendeltetett, de semmi nyomás ez által az izraelita községre gyakoroltatni nem szándékoltaik.

— Az „Ost-Deutsche Post” jelenti, hogy a Bécsben kibírdetett kivételes állapot ideje alatt nem fog megjelenni.

— Kaszáló-trágyázás. A wormszi mezőgazdasági tanintézet f. évi zárata alkalmával azon kérdésre: „Miként lehetne vízenyős kaszálókat leginkább jövedelmezőkké tenni?” egyebek között kiemeltetett, hogy a mult igen száraz évszakban egy 50 ölnyi sovány kaszálón föld és ganajléből készített keveréssel trágyázva 9 mázsa szárított széna; más 50 ölnyin márciusban 1/2 mázsa villsavval trágyázva 7 1/2 mázsa száraz széna; 50 ölnyin ismét márciusban 60 font (kölytben tört) csontlisztel trágyázva 5 1/4 mázsa s végre 50 ölnyin márciusban egy mázsa tisztított stassfurthi kalissavval trágyázva 6 3/4 mázsa szénát adott. — Nem szenvedhet kétséget, hogy a jól készített vegytűlet sovány kaszálónál a legjobb erősítő szer; de éppen oly bizonyos az is, hogy az újabb időben gyártott pótrágyák, különösen ha azokat nem egyoldalulag, hanem egymással keverve alkalmazzuk, nevezetes szaporaságot idéznek elő.

Politikai hírek.

Austria. Bécs, jul. 25. Az „O. D. Post” írja: A fegyverszünet nem terjeszkedik ki a közép- és déli német harcsterre is. Ide érkezett tudósítások szerint a poroszok nem akarnak attól elállni, hogy ők bemennek Münchenbe. Pfördten elment Nicolsburgba a királyi főhadiszállásra ugyan oly fegyverszünetet eszközölni Bajorországnak is, a milyenben Austria részesítették; de még ez óráig kétséges, hogy sikerrel fog-e járn.

Bécs, jul. 26. Az ostromállapot egész Alsó-Austriára ki van terjesztve; e rendszabályt nem találják összhangzónak a „Moniteur” békebiztosításai.

Angolország. London, jul. 21. Az alsóház tegnapi ülésében Laing a benemavatozás elvét védte. Ekkép — ugymond — Olasz- és Németország nagygyá és függetlenné lesznek, Anglia és Európa, sőt Austria érdekében is. Szóló reményli, hogy a kormány a parlament megkérdése nélkül nem vállalkozik fegyveres beavatkozásra.

Horsman a francia s angol érdekek közti ellentéttről beszélt; azt mondá, hogy Anglia függetlenné kívánja látni Olasz- és Németországot. Franciaország pedig az ellenkezőt óhajja. Szerinte Austriának saját érdekében ki kellene lépnie a német szövetségből. Bismarkról azt mondá, hogy ez most nagy s közhasznú czélakra törekszik.

Bowyer szót emelt Austria s a katholicismus mellett.

Gladstone rokonszenvét fejezte ki az olaszok s a németek függetlenségi harcra iránt. Szerinte Poroszország főuralma Németország felett általános jótétemény. Austriának elég tere van Németországon kívül.

Stanley a fegyveres beavatkozás ellen szolt. Anglia — ugymond — nincs lekötve semmi irányban; a fegyverszünetre vonatkozó francia javaslatot emberiségi tekintetből pártolta, de annak meghiusulása után semmi további lépést nem tett. Szóló ugy vélekedik, hogy Franciaország sem szándékozik fegyveresen beavatkozni; aztán megjegyzi, hogy Anglia nem adhat addig tanácsot Austriának, míg a békefeltételeket teljesen nem ismeri. Egy tömör Észak-Németország alakítása nem ellenkezik Anglia érdekeivel. A kormány lehetőleg igénybe fogja venni a parlament tanácsát.

London, jul. 23. A Renter-iroda közlése az állítólag Poroszország által javasolt és Franciaország által helyeselt békeelőzeteket: „Austria elismeri a régi német szövetség feloszlását és egy új szövetség szervezését Austria nélkül. Észak-Németország képezi az új uniót Poroszország katona és diplomatiai vezérlete alatt; Dél-Németország uniót képezhet nemzetközi, független léte-zéssel; a két német szövetség között nemzeti kötelék áll fenn. Poroszország bekebelezi az Elbehercegegeket, Schleswig dániai kerületének kivételével. Austria fizeti a hadi költségek egy részét; az osztrák császári állam integritása, Velence kivételével, fentartatik. Austria az első pontba, nevezetesen kilépésbe a német szövetségből, és az új unió elismerésbe már beleegyezett volna. Ezen Austria elé terjesztett feltételeken kívül Poroszország még kívánja, hogy három millió lakossal növekedjék állama.”

Franciaország. Az „Avenir Nat.” írja: „Azon borzasztó események, melyeknek szemtanúi vagyunk — bármint fordulatot vegyenek is közlelebről — a magyar nemzetre nézve nagy, elhatározó, valóban európai szerepet játszó ki. Ha a háború tovább folytatatik: akkor a habsburgiak monarchiájának léte — az egész

világ véleménye szerint — Magyarország magatartásától függ; ha a gyors békekötés megengedi a birodalom újra szervezését, tekintve azon amputációkat, melyeket a nyugati rész szenvedni fog, a monarchia sulypontja a magyar korona tartományokban fog fekölni inkább, mint valaha. Fontos Magyarország becsülete és jövőjére nézve, hogy egész horderejét felfogja a helyzet által számára kijelölt szerepnek, a hogy azt egyszerűleg hajtsa végre a leghaladóbb értelemben. A megoldásnak egészen menten kell lennie minden restaurationalis elemről, minden szűkebb, önző, kizáró szellemről; egész, különösen a körülmények által megnagyobodott sulyával kell Ausztriára hatnia — nem csak azért, hogy saját alkotmányát megmentse, hanem hogy az egész monarchiát a szabadság és haladás útjára sodorja, és azon megtartsa; hogy azt eszközölje, miként Ausztria örökre megszűnjék állandó akadály lenni a continensen az általános haladásnak és a béke megszilárdulásának. Magyarország csak az által teszi magát érdemessé Európa előtt, ha közreműködik arra, hogy a jelenlegi háboru némi jó és tartós eredményt szüljön, s így alapítva meg egyszerűsége becsülettel és szilárdan saját jövőjét is."

Páris, jul. 22. A „Patrie“ egy sürgönyt tesz közzé, miszerint a porosz képviselők kamarája jul. 31-én fog egybegyűlni. A német parlament választói augusztus első felében fognak az általános szavazatjog szerint a választások eszközöléséül egybehaladni.

Helyreigazítás.

A „Kolozvári Közlöny“ közlekedő 85., 86. és 87-dik számaiban a hivatalos hirdetések rovataiban megjelent — az erdélyi orsz. tábolyda intézetbeni élelmezés és kenyér részletek biztosítása felől augusztus 11-én tartandó árcsökkentést tárgyzó hirdetményben az irásbeli ajánlatok beadására nézve a határnap hibásan van augusztus 1-sőjére téve, miután irásbeli ajánlatok augusztus 11-én pontban d. e. 9 óráig elfogadhatók.

HIVATALOS.

Sz. 4666. 1866.

(245)

(1—3)

Árverezési hirdetés.

Mely szerint szab. kir. Arad várossa törvényszéke részéről ezennel közhírré éltetik, miszerint Ganther örökösök tulajdonához tartozó, Aradon a fehér kereszt szálloda mellett lévő, két utcára néző nagy egy emeletes, 74 ezer forintba becsült, továbbá a keresztutcái 20 sz. a földszinti nagy udvaru két utcára szolgáló 6952 fitra becsült ház és telek, végre az aradi határban különböző dűllőkben lévő 36 lánca 5290 fitra becsült föld bírói árverése elrendeltetvén:

A főtéri 37 sz. a. háznak elárverése napján 1866 Septb hó 25-ik napja, a 2-ik becsáron alóli eladási napul pedig ugyanez évi October 29-ik napjának d. u. 4 órája a helyszínre — kitűztetvén.

A keresztutcái 20 sz. a. ház 1-ső árverési határnapján 1866 év Septemb 26-ka, 2-ik becsáron alóli eladási napul pedig ugyanez évi October 30-ik napjának d. u. 4 órája a helyszínre.

A 36 lánca földnek eladására pedig 1866 évi Septemb 27-ik napja mint első, ez évi October 31-ik napja pedig mint 2-ik árverési határnapul Arad várossa telekkönyvi irodájába kitűztetvén.

Mire a venni szándékozók — azon figyelemztetéssel, hogy az árverési feltételeket Edermüller János aradi polgárnál a könyvkutczában saját házában, továbbá Arad városa pertári és telekkönyvi helyisége, egy a városháza kapuján megtekinthetik — ezen-nel meghívattak.

Kelt Aradon a városi törvényszéknek 1866. évi Julius hó 14-én tartott üléséből.

Sz. 1165. 1866.

(244)

(2—3)

Árcsökkentés.

Az országos Károli Kórház és a hozzá kapcsolt körintézetek számára a jövő 1866/67-dik évben kívántató kenyér, tűzifa, mosás, mécsolat, szappan és fagygyertya kiszolgáltatása f. évi augusztus 18-án délelőtti 9 órakor a fenn említett kórház irodájában, nyilvános árlejtés útján, a jutányosabban vállalkozónak egy évre átadatik.

Az érintett anyagok minősége, mennyisége és kiszolgáltatás ideje, úgy a Cantio mennyisége iránt bővebb tudósítás megszerezhető a Kórház irodájában, ahol a feltételek is áttekinthetők.

Kolozsvárt, Julius 23-án, 1866.

Dr. SZABÓ m. k. kórházi igazgató.

NEM HIVATALOS.

(225)

(5—12)

Mint hogy több helyen hamisított florenzi Pagliano-féle vértisztító Syrupot árulnak, ösztönözve érzem magam Bécsben egy főraktár állítani fel, mely Raffl József úrnál van Prater 15 sz. és az árakat újlag lejjebb szállítottam. Egy üveg ára 1 ft 50 kr. 1 tucet 15 ft. 5 tucet 67 ft 50 kr. Teljesen fölöslegesnek találom ezen szert bővebben ismertetni, melynek oly sok ezer ember köszönheti egészsége helyreállítását, és csak annyit jegyzek meg, hogy minden jót akaró család számára feladataul tűtze, hogy ezen szer mindég kezébe legyen, minthogy ez ideggyógyászati, benső gyuladatoknál, forrázóknál és gégegyulladásnál, melyek gyakran előfordulnak gyermekeknél, nem lévén orvos mindjárt kéznél, a legjobb sikerrel használható. Ezen szer a belső rossz nyálkát feloldja és az emésztés és ürítés elősegítése által kitakarítja; a hámorrohisban szenvedőknek felülhatalan szer. Minthogy a vér megakadása által sok betegség származik, az első adag használása alkalmával meglehet győződni a vértisztító szyrup hatásáról, mely a már idült időszerű betegségeknél is segélyt hozott. Mindenké, aki 8—14 napig 1 teli kanállal veszen, frissebben s egészségesebben érzi magát, és egy betegség sem verile oly hamar.

Bővebben láthatni a minden üveg mellé mellékel 94 oldalból álló használati utasításban.

Florenzából csak 100 üvegből álló küldemény vállaltatik el. PAGLIANO HIERONYM, florenzi gyógytanár.

(234)

(5—12)

Hadsereg felszerelési tárgyak.

Vízmentes eső elleni köpenyek és felöltők, a gyalogság és lovasság számára fekete barna, szürke és fehér színben, melyek nem ragadnak, nem törnek és szaguk sincs, tisztí tászkák, pakoló nyeregtek, tábori takarók, tarisznyák és tábori sátrak, mint szintén minden más felszerelési tárgyak folytonosan kaphatók az

első cs. k. szabadalmazott vízmentes szövetek gyárában Bécsben

PAGET HEINRICHNÉL

Brigittenau, 66. Raktár: belváros, Riemergasse Nro 13.

Továbbá felvállaltatik felszerelések egész csapatok számára, s ezek a legjutányosabb árakban, s gyorsan készíttetnek el. Magánosok számára is szintén kaphatók eső elleni felöltők, valamint: elasticus vízmentes kocsis takaró ponyvák és amerikai bőrvásznak, melyek folytonos készletben állanak.

Olaszország. A „Moniteur“ nek írják: „Az olasz csapatok Velence tartományában folytonosan előre nyomulnak s mindez ideig nem álltak ellent az ellenséges erők. Mint jelentik, a hadsereg most két nagy hadosztállyal van felosztva. Velence megszállásba, mely 150,000 főnyi volna, Cialdini parancsnoksága alatt maradna. A hadsereg többi része Lamarmora vezénylete alá bocsátatnék. Ha az ellenségeskedés tovább tartana, úgy azt hiszik, hogy az olasz actio egy része a trienti terület vagy déli Tyrol ellen fog fordulni. E célból az önkényesekhez rendes csapatok csatoltatának, melyek mindeddig egyedül a Gardatő hegyes környékén állították az osztrák csapatokkal szembe. A másik oldalon, azaz az adriai tenger felé, a támadás főképp Dalmátia ellen látszik irányozva lenni."

A „Krenzzeitung“ egy levelezője Rómából tüntetésekről ír, melyek ott Ausztria ellen fordultak elő, s melyekben minden párt, az egyházi és olasz résztvevő volna. A levelező írja Julius 10-ről: Az Ausztria vereségeiről és Velence átengedésétől szóló hírek itt bízhatatlan igazságot idéztek elő. Legelőbb a pápa hívei és a nápolyi emigratio tört ki; rájuk nézve Ausztria császára Velence átengedése folytán áruló volt, s a rendőrség kénytelen volt a velencei palotát (az osztrák követség székhelyét) a nápolyiak aggasztó tüntetése ellen védeni, miután tütyölve és kiáltva gyülekeztek a palota körül. Más nap este az actio-párt tagjai, az „olaszok“ vonultak ki — mert Velence átengedését Franciaország Olaszország megsértésének tekintik — s a rendőrség ismét kénytelen volt az osztrák követséget, mely mint egy vár el van zárva, védelmezni a

nép dühe ellen. A palota előtti tér még most is meg van szállva éjjel nappal a pápai csendőrök által. Antonelli bíbornok is elszörylködött Velence átengedése miatt, s azt kiáltotta volna, hogy „a világnak vége lesz!“ Pápa ő szentségéről ellenben azt beszéli, hogy nem csak az átengedés hírére fogadta nyugodtan (az önkényes átengedést már évek óta ajánlotta volna), hanem őszintén ült még a poroszok győzelmeinek is; magán beszélgetéseiben oly élénkséggel nyilatkozik e felett, s régi ellenszenvét Ausztria ellen oly erősen hangsúlyozza, hogy a bíbornokok igen nyugtalanok lettek.

Moldva-Oláhsország. Bukarest, jul. 21. A hohenzollerni hgnek a szultán általi elismertése, mely már egy hete küldetett el Konstantinápolyból, még nem érkezett meg. A porta által tett követelések a herceg és a nép előtt elfogadhatatlannak látszanak. A hivatalos lap (Romanul) mai száma ismét harezias hangulatu. Egyébiránt a kormányban, úgy látszik, semmi szándoka a hadsereget békélésre visszahelyezni. Új szabadsápatok még mindég érkeznek a fővárosba; tegnap néhány száz lengyel érkezett. Egy szerb minister is érkezett ide, ki fontos missioval van megbízva, s kormányának igen kiterjedt felhatalmazásával ellátva.

Nevezetes az itteni félhivatalos sajtó magatartása. Ez a „heute politique“ t oly kalandosan viszi, hogy valóban azt kell hinnünk, miszerint nagyhatalmassággal van dolgunk, mely bárki ellen is kiállhat. A legközelebbi osztrák balesetek fölötti kárörömet egész nyíltsággal mutatják. Azon körülmenyéből, hogy a tegnapi gyorshajó nem hozott

magával bécsi postát, azon következtetést merítették, hogy az osztrákok két főcsatát (Olmütz és Floridornál) újlag elveszítettek; hogy Bécs a poroszok által meg van szállva, kik most győzelemittasan Pestre és Isten tudja hová indulnak.

Ujabb. Bukarest, jul. 25. A román hadsereg legnagyobb része átlépte a moldvai határt s Suczava felé nyomul.

London, jul. 25. Falragaszok hívják fel a népet, ne próbáljon hétfőig meetinget tartani a Hydeparkban.

Legujabb. Pestről távirják jul. 23-ról: Gr. Károlyi ma a fegyvernugvás ratificatiojával a porosz főhadiszállásra visszatért. A békekötés biztosítva van. A poroszok visszavonulása s az osztrákok előmozdulata a demarcationalis vonalokhoz azonnal megkezdődik. E vonal Csehországban Znaimon, Egeren, Pilsenen és Táboron túl kezdődik, Morvában a Tháya és Márs folyamánál.

A „Herm. Zeitung“ megtámadja 21-diki vezércikkünk azon tételét, hogy Fridrik Bécsot elfoglalta. Igaza volna, de belátható, hogy ez tollbiba, miután erről még volt szó ezeltől évekkel vezércikkünkben, s e tétel így jött elő: Bécsot fenyegette.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Julius 30-án: 5%. Nemzeti kölcsön 100 ft. 63.65. 5%. Metalliques 100 ft 59.35. — Bankrészvény 701.—. Hitelintézeti részvény 200 forint 140.—. London 10 ft st. 100 ft 23¹/₂, kr 129.75. — Ezüst 128.—. Cs. kir. arany 6.20. — 1860. kölcsön 73.20.

Julius 23-án: Földtehermentesi kötvény magyarországi 64.63. Erdélyi 56.58.

T. és telef. szerkesztő DOZNA DÁNKI.

Szamos orvosi híres tekintélyek által megpróált, bizonyított, és ajánlatott!

Dr. SUIN DE BOUTEMARD illatos FOG-PASTAJA.

Egy elismert ezerszeri készítmény a fogak és foghús ápolására. Sokkal hamarabb és biztosabban tisztít mint az eddig ismert és használt szerek, és egyuttal az egész szájtürenek igen jótékony frisseséget kölcsönöz. (7)

Dr. LINDES tanár

Növ. Rud-hajkenőcse,

igen jótékonyan hat a haj nevelésére, a menyinyiben ezt hajlékony minőségben megtartja és a kiszáradástól megóvja; e mellett a hajnak szép természetes színt kölcsönöz és emelkedett ruganyosságot, míg más részről ugyanakkor a választék szilárdan tartására különösen alkalmas.

Eredeti darabokban 50 kr.

A valódisáért kezesség válaltatván a fennebbi árakért kaphatók:

Kolozsvárt: WOLFF JÁNOS és Engel József gyógyszerészeknél, valamint:

Beszterczén: Kelp Ferenc; és Dietrich & Fleischer. Brassóban: Stenner F.; és Jekelius Ferdinánd gyógyszerészek. Dévén; Bosniák A. Dézen: Krémer Samu. Nagy-Enyeden: Horváth Ferenc. Erzsébetháradon: Schmidt A.; Károlyfejevárt: Rusz János és Matherny Emil gyógyszer. Kézdi-Vásárhelyt: Fejér Lukács. Maros-Vásárhelyt: Fognasi J. D.; Medgyesen; Breckner Károly; és Vándory & Brandsch. Segesvárt: Misselbacher J. B. és fia. Sz. Ujvárt: Placcintár és fia gyógyszer. Szász-Régenben: Wachner Trángott. Szászsebesben: Weissörtel Ad. G.; Seebenben; Zóhrer J. F.; Székely-Kerestúr: Binder Márton. Sepsi-Szentgyörgyön: Vitályos Béla. Sz. Udvarhelyt: Kaunzt J. A. gyógyszer. Szeredában: Gozsy A.; Sz. Somlyón: Ruzsika Ignez. Tasnádon: Szongott Jakab. Tordán: Velts G. és Wolff G.; Zalahtán: Megay Guszt. A. gyógyszer.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S. Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S. Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejevárt kapható:

Gyakorlati Számtan.

Kereskedő és polgári életben előfordulható SZÁMITÁSOK leggyorsabb és biztosabb megfejtésére.

Irta Turbucz Ferenc, dézsi kereskedői iskola tanító.

Ára 50 kr. o. ért.

Uj varázs-fényképek!

6 darab varázs-fénykép, hozzá valókkal együtt és használati utasítással 50 kr.

VAS GEREBEN,

JURATUS ELET.

Korrajz. 3 kötet. Ára 3 ft.

Julius Caesar története.

Irta III. Napoleon. II-ik kötet. Ára 4 ft.

TARTAROFF HERCEGNŐ vagy a CZÁRNŐ LEÁNYA.

Történeti regény két kötetben. Irta Mühlbach Luiza, fordította B.

Ára 2 forint.

AZ ELÁTKOZOTT.

Regény 4 fizetben. Irta egy névtelen abbé, francziából fordította Henter János. Ára 4 ft.

„Egy szép asszony története“

regény két kötetben. Irta K. PAPP MIKLÓS. Ára 2 ft.

Peres és perenkívüli eljárásra

vonatkozó szükségesb

rendeletek gyűjteménye.

Ára 1 ft 60 kr.

Az általános polgári törvénykönyv,

mint ez jelenleg Erdélyben érvényes;

minden a legújabb időig megjelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és utasító jegyzetekkel ellátva.

Irta Hilibi HALLER KÁROLY,

a kolozvári kir. jogakademián az által. polg. törvénykönyv, váltó- és kereskedelmi jog, csődtörvény és az általános bányatörv. h. tanára; az igazságügyi elmél. államvizsgálati bizottság tagja.

Ára 6 ft o. ért.

Koronás szőlőmivelés.

Irta Báthi Gábor finta-házi földbirtokos. Az erdélyi gazdasági egyet. költségén. Ára 30 kr.

Ugyan csak STEIN JÁNOSnál a felső és legfelsőbb helyen megvizsgált s leiraltilag helyeselt Freiwirth-féle írás-módszer a szép- és gyors-írásbani öntanulás végett; úgy szintén a nagy kereskedővilág előtt oly igen kedvelté lett, a legujabb vonalrendszer szerinti fő- és minden más üzleti könyveknek való IRODAI LAPOK s minden ezekhez tartozó írószerek. Az egész 8 órai magánitanítás magyarázattal, a vonalrendszerrel és mutatvány-lappal és egy tolltartóval a magyar vagy német széprírásban csak 1 ft. Irodai széprírás példányok (Comptoir-Blätter) 2 nagy lap, vonalrend szer, magyarázat- és tolltartóval 2 ft.

(246)

(1—3)

A kétvázokt Lázárutczában a 340 számon házas telek, folyó évi Szent-Mihály napon kezdve egy évre bérbe kiadó, akár örök áron eladó. Értekezhetni iratla ügyvéd Erdélyi Sámuel urral szentgyházutczában 487 ház sz. alatt.